

foregaaende Aar, og jeg kommer naturlig dertil ved de Ord som den ærede Forslagsstiller for lidt siden sagde: Der kunne De selv se, dette lille Nor, denne Varde By, vil give 150,000 Kr. Ja, det er den bleven tvunget til. For nogle og tyve Aar siden forlangte Jordbruget at faa en Bane til Varde fra de Egne, som den ærede Forslagsstiller nu omtalte, Nord og Vest for Varde, Egne, som laa fjernt fra de store Kommunikationsveje. De vare villige til at bringe Ofre derfor og forlangte, at Varde By skulde give et Bidrag dertil. Men Varde By, som laa som Hønen i Reden der midt inde i Jylland, omgivet af sit store og frugtbare Opland, sagde: Nej Tak, det skulde vi ikke have noget af, I ere os sikre nok. Og der blev ikke lavet nogen Bane, fordi Varde ikke vilde. Det er det faktiske. Da der saa var gaaet en halv Snes Aar, gik Jordbrugerne til Esbjerg og spurgte: Ville I ikke hjælpe til en Bane her oppe fra og til Esbjerg? Og Esbjerg var naturligvis straks villig. Saa begyndte Varde By at røre sig og sagde, at nu vilde de nok være med, men saa sagde Landmændene — og det sigte de den Dag i Dag —: Nej, vi ville helst til Esbjerg. Det sigte de hele Vejen op. En anden Ting er, at efter de Hindringer, der blive lagte i Vejen, sigte de: Vi maa dog benytte Tiden til at faa en Bane. Men saa lægge de Folk, der ved deres Stilling have Magt dertil, sig imellem, og vore Landmænd maa saa bøje sig. Men vore Landmænd ønske at komme ad den nærmeste Vej til deres Eksporthavn, Esbjerg, det er en Selvfølge.

Da det saa var kommet saa vidt, at der var opnaaet en Overenskomst, og Varde havde erklæret sig villig til at bidrage, sagde man i Varde, at man vilde bidrage til en Bane, der gik fra disse nordvestlige Sogne til Vardes nordvestlige Udkant. Statsbanestationen ligger nemlig i den nordøstlige Udkant, og det var altsaa aldeles ikke behageligt for Varde, om Befolkningen, som kørte med Jærnbanen, skulde køre uden om Byen til Statsbanestationen, for saa kunde de jo lige staa ud af Toget paa den ene Bane og over paa Trinbræderne paa det andet Tog og køre lige til Esbjerg. Derfor sagde man: Vi kunne gerne være med til Banen, men den skal gaa til den vestlige Del, saa kunne I benytte vore Vognmænd for at køre til den anden Station. (*Indenrigsministeren* (Bramsen): Det er saa længe siden!) Ja, det er længe siden, det var den Gang, det var det første Trin. I de forløbne Aar er

Byen bleven tvungen frem, saa at den nu egentlig er nødt til at gaa med til det Bidrag af 150,000 Kr., som den ærede Ordfører roste den for, at den vilde yde. Det er altsaa i Kraft af det Initiativ, Esbjerg har taget, at Varde By har ladet sig bevæge til at bidrage til et Baneanlæg i disse frugtbare Egne. I det hele taget var det Landbrugets Ønske om at komme til Esbjerg, der var Anledning til, at Loven blev vedtagen, som den er, og jeg maa maaske som Bekræftelse af, hvad jeg siger, og som Tegn paa, hvordan Udviklingsgangen har været, anføre, at saaledes som Loven var vedtagen i Udvalget og forelaa til Konference med Ministeren, lød den paa en Bane fra Nymindegab til Esbjerg med Sidelinie til Varde, fordi det netop var Esbjerg og hele Vesteregnet, der havde forenet sig om Ønsket og Villien om at faa Banen. Men da var det, som sagt, at Varde kom og bad om at maatte være med. Det er den historiske Gang: Vi vare da højmodige nok til at sige: Ja, lad det saa hedde: til Varde med Sidebane til Esbjerg. Nu kommer man og foreslaar, at Sidelinien skal skæres væk, og man siger, at det er umuligt at faa et saa stort Beløb til Gaffelbanen, som Loven fordrer. Jeg vil sige dertil, at Beløbet har været fuldt tegnet og saa fuldt tegnet, at Befolkningen har tilbudt at betale for Varde det Bidrag, denne By skulde betale. Men hvem der traadte imellem, det var Amtsraadet. Banen havde været bygget baade til Varde og Esbjerg, hvis Amtsraadet vilde have ydet sit Bidrag, thi det fulde Beløb er tegnet, og der er tegnet det fornødne Beløb, som Varde nægtede at give, naar Loven skulde opretholdes. Amtsraadet traadte altsaa imellem, og der er det jo saa heldigt, at der sidder en Amtmand foran og en stor Mængde, der er valgt af de højstbeskattede, som væsentlig tilhøre den østlige Side af Amtsraadskredsen, og saa meget vide vi nok, at der i disse Amtsraad tages et meget fremragende Hensyn til Byerne, i alt Fald i Jylland. Det er Byerne, der for en stor Del i de Anliggender, som vedvære Jærnbanevæsen, Kommunikationsmidler og slikt, have Indflydelse paa Amtsraadenes Stilling. Særlig saa snart vi staa over for Lovgivningsmagten, har hvert Amtsraad sin By, som det hæger om. Det er saamænd ikke længer siden endnu i Dag, at en Repræsentant for en af de største Handelsbyer i Jylland kom til mig og sagde — den ærede Formand maa undskyldte, hvad jeg nu siger, men det er kun Referat —: Vi holde paa Varde,